

ZA UNAPREĐENJE NAŠEG KANCELARIJSKOG POSLOVANJA

Prošla su vremena kada smo se mogli tužiti na veliki posao u našim župnim kancelarijama. Danas je kancelarijsko poslovanje svedeno na minimum. Taj teret, od kojeg su mnogi zazirali, danas je pomalo ugodna razonođa, jer ažurnost i red doprinose sistematizaciji i brzom orijentaciji.

Novija vremena donijela su nam i razna nova kancelarijska pomagala, koja se, ipak, rijetko mogu vidjeti i u župnim kancelarijama. Ne mislim ovdje na moderne radne sobe, pa čak niti na pisaače strojeve, iako se bez njih danas sveopće poslovanje ne može ni zamisliti — imam na umu neke, mnogo pristupačnije, novine, uz pomoć kojih bi naše kancelarijsko poslovanje bilo na neki način sistematizirano i tipizirano.

Pogledajmo samo naše pečate — one službene, okrugle. Koliko župa, toliko pečata i toliko različitih pečata. Oni se međusobno razlikuju po veličini, obliku, tekstu, kompoziciji teksta pa čak i u jeziku (latinski, hrvatski, dijalektki). Ne sjećam se da sam vidio jedan barem pečat, koji bi uz naziv svoje župe imao označenu pripadnost biskupiji i dekanatu. I u središnjem dijelu pečata ima raznolikosti. Jedni imaju križ, drugi lik sveca, a treći naziv svoga mjesta. Upravo označena pripadnost biskupiji i dekanatu omogućila bi izvjesnu orijentaciju za one, koji po samom imenu sjedišta župe ne mogu zaključiti kojoj biskupiji dotična župa pripada. U tom pogledu vlada savršeni red kod pečata državnih organa i ustanova. Tamo točno piše, republika, kotar, općina pa zatim i mjesni ured. U sredini svih tih pečata nalazi se državni grb, kod nekih pak ustanova republički, a kod organizacija njihov amblem. Svi su ti pečati samo u dvije veličine — veliki i mali. I naše bi župne pečate trebalo tipizirati. Uz naziv župe navesti dekanat i biskupiju. U sredini lik sveca, križ ili grb biskupije. Nadležni bi trebali, barem za svaku biskupiju, ako ne za čitavu našu crkvenu provinciju, izraditi prototip župnog pečata po kojem bi tada župe izradivale svoje. Ovako tipizirani pečati djelovali bi ozbiljno i službeno.

Naše vrijeme je vrijeme kartica i kartoteka, sistematski složenih po nekom redu. Neke naše župne evidencije mogle bi se također voditi pomoću kartica. U prvom redu to je tzv. Status animarum. Umjesto knjige — kartoteka. Mnogi su to već i uveli, jer je dakovačka biskupija, a možda i neke druge, tiskala prikladne kartice. Ali postoje i druge mogućnosti za evidenciju pomoću kartica. Na primjer popis crkvenog inventara mogao bi se voditi na karticama. Za svaki predmet jedna kartica u koju bi se unosili podaci o dotičnom predmetu: kada je kupljen i za koliko ili od koga je poklonjen, izvršeni opravci i konačno njegovo odstranjenje iz uporabe rashodovan. Ovakova kartoteka ne istiskuje i knjigu inventara.

Registratori su danas najprikladniji način arhiviranja. Uz vrlo uspješno pronalazanje akata oni svojom kartonskom kutijom štite papir od prašine i ostalih uzročnika uništavanja. Omogućavaju nadalje viševrsno arhiviranje: kronološko, predmetno... Sistem bušenja ima u novije vrijeme još jedan oblik primjene. To su korice od plastike sa uređajem za pričvršćivanje perforiranog papira. Siroka je njihova primjena u župnim kancelarijama jer se izrađuju u dvije veličine. Sve kombinacije kartoteka i uložnih listova mogu biti us-

pješno pohranjene u ovakovim koricama. Naročito je dobro takove korice koristiti za župnu spomenicu. U tom se slučaju ona može pisati i strojem, što do sada, kada je spomenica bila knjiga, nije bilo moguće postići. Na jednoj sam župi vidio da su arci pisani mašinom bili ljepljeni u knjigu spomenice. No, ovo je mnogo praktičnije i jednostavnije, jer ne izbija ljepak na površinu, kako je to kod one spomenice sa ljepljenim listovima.

Još samo par riječi o obrascima za matične izvadke. U Njemačkoj sam vidio protestantske matične izvode. Stampani su na mekom kartonu, poput onoga za visit-karte. Veličina im je četvrtina arka. Preklapaju se i izgledaju kao neka knjižica, korice od knjižice. Na naslovnoj je stranici otisnut naziv biskupije i župe, broj te prezime i ime korisnika-krštenika. U unutarnjim dvjema stranicama ispisani su u rubrikama podaci, a na posljednjoj je stranici vrlo ukusan emblema krštenja i nekoliko prikladnih citata iz Sv. Pisma. Ovakav matični izvadak vrlo je praktičan za slanje jer preklapljen ne prelazi veličinu koverta, a vlasniku služi kao neke vrste kršćanska legitimacija.

ROMAN MIZ

KRISTOVA SLIKA U DANAŠNJEM KULTU (Prevedeno s njemačkog)

Nije nam svrha da pred oči iznosimo ono što je u povijesti bilo s Kristovom slikom. Slika nam treba predočiti ono što vjerom promatramo. Trebalo bi stvoriti vidljivu predodžbu onoga što vjerujemo.

Slika mora biti slika spasa. Rana kršćanska umjetnost poznavala je samo malen broj motiva. Između njih na prvom je mjestu Dobri Pastir. To nisu bila bilo kakva prikazivanja, nego slike vjere u uskrsnuće i očekivanje Gospodina. Slike su prikazivale spas.

Da li je danas moguća takva slika spasa? Uopće shvaćamo li slike još ozbiljno? Dnevno susrećemo bujicu slika: na plakatima i filmovima, u novinama i televiziji. Zar nismo otupili? Ali ipak znamo da je čovjeku potrebna slika i to dublja koja bi ga bila kadra ispuniti. Slika spasa mora dublje prodirati nego li jednostavni optički čar što ga svakodnevno susrećemo. Stvaralačka snaga kod ovakve slike trebala bi poticati promatrača na dublje gledanje koje je blizu razmatranju.

Dobro bi bilo da opreznije postavljamo slike u crkvenu prostoriću. Više se ne ide za tim da se slike samo postave jedna do druge, nego svaku sliku treba u redu postaviti. Sam način kako postavljamo i mjesto gdje postavljamo daju slici posebni izražaj. U novim kršćanskim crkvama mnoge nam pojedini predaju Kristovu sliku:

1. Oltar u sredini žrtvene zajednice vidljivo predstavlja Krista. Sa svetim Ocima nazivljemo ga »drugi Krist«. Svakako on je samo relativno središte funkcija. Zacijelo molitva ide »preko Krista k Ocu«, dakle preko oltara gore.

Danas je oltar u crkvi važniji negoli npr. slikovna izradba iz baroka gdje je menza često izgledala kao oslonac retabule.

Na oltar dolazi u našu sredinu u svetoj žrtvi, koju obavljamo u obliku gozbe, sam Gospodin na sakramentalno skriven način. Ovo